

Lapua Kiviristin
Rotaryklubi
Piiri 1380

Esityslista viikkokokous nro 28 / 2012 – 2013

7.3.2013

1. Avaus

Presidentti avaa kokouksen ja toivottaa omat veljet tervetulleeksi.

2. Yleistä

- Uusi jäsenemme Kari Nirha esitteli itsensä
- Jaakko Peltonen:
 - Maijan paperit ovat menneet Japaniin
- 5.9 mahdollinen Turkin matka.

ESITELMÄVUOROT:

- Koskiniemi Kaarlo 14.3.2013
- Klemettilä Mikko 21.3.2013
- Kaunismäki Martti 28.3.213

3. Esitelmä: Antti Lahdensuo - Onko luomu parempaa?

- **Luomu maistuu paremmalta. Luomu on terveellisempää. Luomu hellii eläimiä. Luomu säästää luontoa. Näin sanotaan. Suomalaisista aikuisista 18 prosenttia ostaa luomutuotteita vähintään kerran viikossa, vaikka ne maksavat tavallista enemmän. Tärkeimmät syyt ovat maku, terveellisyys, puhtaus, eettisyys ja laatu. Onko mielikuville katetta?**
- **Luomu eli luonnonmukainen tarkoittaa luontoa matkivaa tuotantoa.**
- **Eroja luonnonmukaisesti tuotetun ja tavallisen elintarvikkeen välillä on vaikea osoittaa, sillä kahdesta samalla tavalla tuotetusta yksittäisestä tuotteesta löytyy suurempia eroja kuin eri tavoilla tuotetuista. Kasvien ominaisuuksiin vaikuttavat muun muassa lajike, maaperä, viljelyalue, kypsytys ja kasvukauden säätila, olivat ne sitten luomua tai tavallista.**
- **Lisäaineita on vähemmän. Luomutuotteisiin ei lisätä keinotekoisia väri- tai makeutusaineita. Sallittuja lisäaineita on 27, kun tavanomaisia lisäaineita on lähes 300.**
- **Näyttö vaikutuksista puuttuu. Tieteellistä näyttöä siitä, että luomu olisi terveellisempää kuin tavallinen, ei ole.**
- **Väestötutkimuksia luomuruokavaliosta ei ole tehty.**
- **Luomun edut: Maku +- Ravinteet +-
Puhtaus +- Lisäaineet +- Terveellisyys ?**
- **Luomussa omat ongelmansa**
- **Luomutuotannossa vältetään tehotuotannon aiheuttamia sairauksia, mutta siinäkin esiintyy hyvinvointiongelmia. Monissa tutkimuksissa on havaittu, että luomutuotannon eläimillä on selvästi enemmän loistartuntoja. Ne ovat seurausta mahdollisuudesta ulkoiluun ja osin siitä, ettei ennalta ehkäisevää lääkitystä sallita.**

- Toinen ongelmanaiheuttaja on se, että eläimet ovat tehotuotantoa varten kasvatettuja lajeja. Etenkään pienessä Suomessa ei ole mahdollista kasvattaa kokonaan uusia lajeja luomutuotantoon.
- Luomun edut: Eläinten vointi + Eläinten hoito + - Eläinten terveys + -
- Luomuporsas
- Ei saa pitää ahtaassa, kääntymisen estävässä karsinassa.
- Pitää olla mahdollisuus tonkia ja ulkoilla.
-
- Luomukana
- Kanalassa ikkunat ja ulkoilumahdollisuus.
- Munii pesiin, nukkuu orsilla.
- Neliömetriä kohti enintään kuusi munijaa;
- tavallisessa kanalassa yhdeksän.
-
- Luomulehmä
- Navetassa voi liikkua vapaasti.
- Tilaa vähintään kuusi neliömetriä eläintä kohti.
- Vasikalle juotettava oman tilan luomumaitoa.
- Luomupelto
- Säästää luontoa. Säästääkö se?
- Kaikissa viljelytavoissa pellolle toimitetaan ravinteita muodossa tai toisessa, jotta viljelykasvit saisivat puhtia kasvuunsa. Osa tyyppistä ja fosforista kuitenkin huuhtoutuu veden mukana järviin, jokiin ja mereen. Sen seurauksena vedet rehevöityvät. Tätä pidetään maatalouden pahimpana ympäristöhaittana.
- Tavanomaisessa maataloudessa viljelijä levittää pelloille teollisesti valmistettuja väkilannoitteita sekä kotieläinten lantaa. Luomussa keinotekoiset lannoitteet on kielletty, ja niiden sijasta käytetään lantaa sekä tyyppistä sitovia kasveja, kuten apilaa. Ne muokataan maan sisään, mistä viljelykasvit voivat hyödyntää typen kasvuunsa.
- Kumpi tapa lannoittaa tuottaa vähemmän typpipäästöjä?
- Tulos riippuu laskentatavasta. Tutkimukset osoittavat, että luomumailta valuu hehtaaria kohti selvästi vähemmän tyyppiä kuin tavanomaiselta pellolta. Kuitenkin etu lähes häviää, jos päästöt lasketaan tuotosta kohti. Luomumenetelmä näet antaa pienemmät sadot.
- Luomun suurin etu on kotieläinten lannan tarkka hyödynnys. Luomuun kuuluu kasvinviljelyn ja karjanpidon yhdistäminen, jolloin lanta on helppo kierrättää takaisin pellolle kasvien ravinteeksi.
- Lanta olisi syytä saada tehokkaampaan käyttöön myös tavanomaisessa tuotannossa, mutta siinä Suomi on jakautunut selvästi vilja- ja kotieläinalueisiin. Kotieläiniloilla lantaa on liiankin kanssa, samalla kun viljanviljelyssä joudutaan turvautumaan lannoitteisiin.
- Kasvien runsaus siunaus ja kiusa
- Luomupelloilla kuhisee tavallista enemmän ja monipuolisempaa elämää. Useista erillisistä tutkimuksista tehdyn analyysin mukaan lajimäärä luomupelloilla on keskimäärin 30 prosenttia ja eliörunsaus 50 prosenttia suurempi kuin tavanomaisilla pelloilla.
- Moninaisuus näkyy etupäässä pellolla ja sen kasvivalikoimassa. Juuri pellollahan tavanomaisen viljelyn torjunta-aineet tekevät hävitystään. Pientareille niitä ei saa Suomessa ruiskuttaa.
- Valuuko kasvimyrry vesistöihin?
- Luomussa vältetään siis kemiallisia torjunta-aineita, mutta Suomessa ei ole pidetty tarpeellisena huolestua ympäristön torjunta-ainejäämistä tavanomaisessakaan viljelyssä. Rikkakasvien torjunta-aineita käytetään nimittäin meillä vähemmän kuin eteläisemmissä maissa, ja helpoimmin huuhtoutuvat aineet on kielletty.

- Luomu saattaa kuitenkin olla hieman tavanomaista turvallisempaa siksi, että luomussa ei käytetä glyfosaattia. Se on suosituin kasvintorjunta-aine, ja sitä on pidetty harmittomana, mutta se ei hajoakaan maaperässä niin helposti kuin on luultu. Esimerkiksi kuivuuden takia sitä voi jäädä maaperään. Riskinä on, että sitä voi huuhtoutua vesistöihin ja kulkeutua eliöihin ja ihmisiin. – Glyfosaatista ei tiedetä tarpeeksi, sanoo professori Eila Turtola.
- Kuhinaa tavallisillakin pelloilla
- Villien kasvien lisäksi luomupelloilta löytyy enemmän lintuja sekä niveljalkaisia, kuten perhosia ja hämähäkkejä, kertovat maailmalla tehdyt tutkimukset.
- Suomessa tulokset luomun puolesta eivät ole niin ilmeiset kuin muualla. Rikkakasvit kyllä kukoistavat, mutta hyönteisille ja linnuille koituvista hyödyistä on vähemmän näyttöä.
- Voi torjua maan köyhtymistä
- Maaperä pitää siitä, että siihen on sekoittunut runsaasti eloperäistä ainesta. Näin ravittu maa torjuu eroosiota ja tarjoaa oivan ympäristön eliöille. Orgaanisen aineksen mukana hautautunut hiili on myös poissa ilmakehää lämmittämästä. Luomupelto sisältää keskimäärin 6,4 prosenttia runsaammin eloperäistä ainesta kuin tavanomaisesti viljelty pelto.
- Maaperä vahvistuu luomuviljelyssä käytetystä viherlannoituksesta. Koska väkilannoitteita ei käytetä, viljelykasvien kasvua ryydittävä typpi pitää upottaa peltoon muilla keinoin: levittämällä lantaa sekä kasvattamalla typpeä ilmasta nappaavia kasveja.
- Luomun edut: typen sidonta +
- torjunta-aineiden vähyys +
- Linnut maailmalla + Suomessa 0
- Maaperä maailmalla + Suomessa 0
- Luomupellot Suomessa
- Viljelyalasta 8 %, 182 000 hehtaaria.
- Noin 4 000 luomutilaa, 6 % kaikista maatiloista.
- Siirtymä tavallisesta pellostä luomuksi vie kolme kasvukautta.
- Jos koko maa ruokittaisiin luomusti, tarvittaisiin peltoa 2,2 miljoonaa hehtaaria. Se on lähes koko nykyinen peltopinta-ala ja 600 000 hehtaaria enemmän kuin tavanomaisessa tuotannossa.

4. Muuta

Arvonta. Onni suosi Latvasen Pekkaa.
Presidentti päättää kokouksen